

Årsplan – Dansk – 10. klasse – KS – 25/26

Danskfagets rolle	I årets danskundervisning kommer Den folkelige oplysning bl.a. til udtryk i forståelsen af historiske perioder. Det betyder, at eleverne i deres arbejde med forskellige tekster, malerier osv. forholder sig til den transhistoriske rækkevidde - værkets evne til at tale ud over sin tid, så det for eleverne kan give mening den dag i dag. Det kan f.eks. vise sig i tidens dybeste konflikter og vigtige temaer. På den måde får eleverne en forståelse for komplekse sammenhænge i historien og mennesket i en tid, hvor de sociale og kulturelle aspekter måske har været anderledes i forhold til vores samfund i dag. Dette er med til at udvikle elevernes indlevelsessevne samt historiske, etiske og æstetiske forståelse. Livsoplysningen kommer til udtryk gennem udvikling og forståelse af elevernes personlige og kulturelle identitet samt egne værdier og ståsteder. Igennem læsning og arbejdet med forskellige genrer i dansk, vil der skabes rum til diskussioner og refleksion, som er med til at give et nuanceret perspektiv på livet, hvor eleverne vil kunne se sig selv i forhold til helheden. De lærer at undre sig og stille spørgsmål i forhold til det, de præsenteres for. I dansk kommer den demokratiske dannelse bl.a. i spil gennem samtale, fælles analyse og diskussion. I forskellige samarbejdsrelationer får eleverne gennem kommunikation afprøvet deres holdninger og får en forståelse for hinanden. De lærer at forholde sig kritisk til det stof, de præsenteres for. På den måde kan fx vinkling og kilderesearch af en artikel være interessant at gå i dybden med. I de danskfaglige emner, eleverne møder i løbet af året, vil etiske og samfundsmæssige kunne diskuteres.
Elevforudsætninger	Klassen består af elever fra forskellige skoler, som nu er samlet i 10. kl. Fagligt er der spredning på holdet; nogle kan med stor sikkerhed analysere og tilgå forskellige tekster med flere forskellige danskfaglige tilgange og indgå i samtaler om tekster og konteksten, den optræder i, mens andre har et mere beskedent danskfagligt repertoire, som de kan udfolde i forhold til at arbejde med tekster og den sammenhæng, de optræder i. Skriftligt kan alle eleverne skrive kortere tekster i forskellige genrer, men også her er der faglig spredning. Alle elever skal stifte bekendtskab med den skriftlige genre "modtagerrettet kommunikation", som de formodes ikke at have stiftet bekendtskab med tidligere, da genren først optræder i dansk i 10. klasse.

Uge	Område/aktivitet	Kompetenceområde/Læringsmål	Færdighed- og vidensmål	Tegn på læring
33	Velkommen og opstart Teambuilding og ryste-sammenuge - Intro Forskellige aktiviteter	Ansvarlighed Selvstændighed Videbegærlig Udviklings- og omstillingsparathed Samarbejdsevner Innovativ	Evnen til at tage ejerskab over for en opgave og udvise loyalitet. At få noget fra hånden uden at blive "holdt til ilden". Anerkendelse af kammeraters viden og erfaring. Evnen til at lære af egne fejl og navigere i forskellige situationer. Interesse i tværfaglighed og mod på andre fællesprojekter. Evnen til at lære af egne fejl og navigere i forskellige situationer. Interesse i tværfaglighed og mod på andre fællesprojekter.	Socialisere sig positivt med de andre elever. Eleverne omsætter deres viden og iagttagelser til de andre og sig selv. Eleverne finder eksempler på løsningsforslag, der gavner miljøet i læringsrummet. Eleverne begrundet sit budskab på baggrund af egne argumenter. Eleverne er lyttende, nærværende og opmærksomme på miljøet omkring en.
34 - 35	Hovedværk: Sidste tur	Eleven.... kan forholde sig både til genrer og enkelte forfatters særpræg	Fortolkning: Eleven kan foretage en sproglig og kulturel tolkning i en globaliseret verden	Eleven kender til de faktiske forhold i den globaliseret verden. Eleven finder romanens genretræk.

	Tema: • Ensomhed, svigt, død, identitet, ungdomsliv og familie, sorg, forandring, selvmord og tabu Forfatter: Anita Krumbach	• kan gøre rede for samspillet mellem tekst, genre, sprog, indhold og situation • kan fortolke, vurdere og perspektivere tekster og andre udtryksformer ud fra såvel umiddelbar oplevelse som analytisk forståelse	• Vurdere og perspektivere værdier og værdiforestillinger i andres udsagn samt i tekster og andre udtryksformer • Læser du dette, giver jeg et stykke chokolade Undersøgelse: • Eleven kender til blanding af sagprosa og fiktion (faktion) – faktisk forhold, som bruger fiktionens former og udtryk • Eleven kan karakterisere sproget og bruge det bevidst til kommunikation, argumentation, problemløsning og formidling af viden	Eleven forklarer typiske genretræk. Eleven anvender sin viden om typiske genretræk i sin læsning og fortolkning af tekster. Eleven begrundet sit valg af budskab på baggrund af sin analyse. Eleven referer til andre tekster. Eleven inddrager forskelle og ligheder på to tekster i sit fortolkningsarbejde. Eleven kontekstualiserer den ældre tekst.
36 – 37	Tema: • Eventyr • Romantikken Forfattere: • Brdr. Grimm • Kim Fupz Aakeson	Eleven... • Har viden om de vigtigste litterære og kulturelle tendenser, der opstod i tiden omkring den romantiske periode. • Kan analysere og fortolke tekster med henblik på at karakterisere tidstypiske forhold.	Fortolkning: • Eleven kan vurdere betydningen af ord og begreber i relation til tekstens oprindelse • Eleven kan anvende ord og udtryks betydning til at forstå komplekse tekster	Eleven læser tekster med forståelse. De inddeler den i mindre afsnit med dækkende overskrifter. Eleven forklarer med egne ord betydning af udvalgte citater fra teksten og sætter ord på fortællerens ironi.

	• H.C. Andersen • Isam B • Adam Oehlen-schläger • Martinus Rør-by • P.C. Skovgaard • C.W. Eckersberg • Wilhelm Bendz Indhold: • Askepot 7,9 ns • Askepou 3,5 ns • Kejserens nye klæder 6,2 ns • Kaisers nye jak-kesæt 4,4 ns • Der er et yndigt land 0,5ns • I Danmark er jeg født 1,0 ns • Udsigt fra kunst-nerens vindue • Bøgeskov i maj • Landskab med stente, Møn • Det Waagepe-tersenske fami-liebillede	• Kan perspektivere temaer fra andre tiders tekster til egen tid og omverdensforståelse • Kan formidle sin viden om peri-oden i varierede udtryksformer • Kan reflekterende bruge viden om teksters og billeders betyd-ning i deres kontekst • Eleven kan skildre imellem folke- og kunsteventyr	• Eleven kan danne sig viden om ordvalgets betydning for bud-skabet Undersøgelse • Eleven kan sætte tekster ind i sammenhæng. • Eleven har viden om sammen-hæng mellem tekst og kontekst, kulturel tradition og udvikling gennem litteraturhistorisk læs-ning • Eleven kan undersøge samspil-let mellem genre, indhold og virkelighed • Eleven har viden om genrer, sprog, symbolik, forfatter, værk og fortæller • Eleven har viden om kulturelle og litterære perioder og Dansk Litteraturs Kanon	Eleven redegør reflekteret for deres tanker om deres egen tekst.
--	---	---	---	---

38	Linjefagsuge - Skærbæk	Linjefagsuge - Skærbæk	Linjefagsuge - Skærbæk	Linjefagsuge - Skærbæk
39 - 40	Eventyr og romantikken fortsættes	Eventyr og romantikken fortsættes	Eventyr og romantikken fortsættes	Eventyr og romantikken fortsættes
41	Terminsprøver	Terminsprøver	Terminsprøver	Terminsprøver
42	Efterårsferie	Efterårsferie	Efterårsferie	Efterårsferie
43	Eventyr og romantikken fortsættes	Eventyr og romantikken fortsættes	Eventyr og romantikken fortsættes	Eventyr og romantikken fortsættes
44 - 45	Tema: - Opinionstekster - Sagtekster - Debatindlæg - Baggrundsartikel - Klummme - Interview - Argumentation og virkemidler i Comedy - Nyheder i fjernsynet - Youtube videoer Forfattere: - Vibeke Manniche - Rene Fredensborg - Anders Matthesen	Eleven... - Eleven kan forholde sig til kultur, identitet og sprog gennem systematisk undersøgelse og diskussion af litteratur og andre æstetiske tekster - kan deltage reflekteret i kommunikation i komplekse formelle og sociale situationer	Fortolkning: - Eleven kan foretage en sproglig og kulturel tolkning i en globaliseret verden - Vurdere og perspektivere værdier og værdiforestillinger i andres udsagn samt i tekster og andre udtryksformer Undersøgelse - Eleven kender til blanding af sagprosa og fiktion (faktion) – faktisk forhold, som bruger fiktionens former og udtryk - Eleven kan karakterisere sproget og bruge det bevidst til kommunikation, argumentation, problemløsning og formidling af viden	Eleven udtrykker konkrete holdninger. Eleven underbygger sine argumenter med pointer fra de forskellige genrer. Eleven beskriver virkemidler, der iscenesætter budskabet. Eleven tager noter og forholder sig reflekterende til forløbets tekster Eleven deltager i gruppe- og samtaler Eleven identificerer sig og reflekterer over egne erfaringer Eleven argumenterer for egne holdninger

	• Thomas Hoffmann • Uddrag af "RealityTV, Dansk Gyldendal • H.M. Margrete • Statsministeren Mette Frederiksen • H.K.H. Mary Indhold: • Interview, Kendt læge langer ud efter Anden og Gulduben: Matthesen var fejlcastet • Klumme, Rene Fredensborg, Fredensborg hylder Anders Matthesen: Lort i en guldkanal • Derfor ser vi Paradise hotel, 2014, Baggrundsartikel 5,4 ns • Reality-tv er et skældsord: Men			Eleven bruger viden og information fra forløbets tekster som afsæt til at udtrykke egne holdninger på skrift
--	--	--	--	---

	alle kanaler er fyldt med det – og DR sender mest, Debatartikel 6,0 • H.M. Nytårstale 2023 5,7 ns • Undskyldningstale til Godhavn-drengene 2019 4,3 ns • H.K.H. Tale til K.P. Frederiks 50 års fødselsdag 4,8 ns • Guldtuben 2017, Jannik Rundholt • Godaften Danmark med Anders Matthesen Vedr. Guldtuben			
46	Brobygning	Brobygning	Brobygning	Brobygning
47	Sagprosa fortsættes	Sagprosa fortsættes	Sagprosa fortsættes	Sagprosa fortsættes
48 - 50	Tema:	Eleven... • Har viden om de vigtigste litterære og kulturelle tendenser,	Fortolkning:	Eleven læser tekster med forståelse, og kan perspektivere til malerierne ud fra en periode

	• Det moderne gennembrud 1870 – 1920 • Noveller • Malerier • Uddrag af roman • Multimodalitet Forfattere: • Amalie Skram • Martin Andersen Nexø • Erik Henningsen • H.A. Brendekilde Indhold: • Det moderne gennembrud som litteraturperiode • Realiteternes Verden • Store tanker – trange tider • Constance Ringens 8,8 • Lønningsdag • Sat ud • Udslidt	der opstod i tiden omkring Det moderne gennembrud. • Kan analysere og fortolke tekster med henblik på at karakterisere tidstypiske forhold. • Kan perspektivere temaer fra andre tiders tekster til egen tid og omverdensforståelse • Kan formidle sin viden om perioden i varierede udtryksformer • Kan reflekterende bruge viden om teksters og billeders betydning i deres kontekst	• Eleven kan vurdere betydningen af ord og begreber i relation til tekstens oprindelse • Eleven kan anvende ord og udtryks betydning til at forstå komplekse tekster • Eleven kan danne sig viden om ordvalgets betydning for budskabet Undersøgelse • Eleven kan sætte tekster ind i sammenhæng. • Eleven har viden om sammenhæng mellem tekst og kontekst, kulturel tradition og udvikling gennem litteraturhistorisk læsning • Eleven kan undersøge samspillet mellem genre, indhold og virkelighed • Eleven har viden om genrer, sprog, symbolik, forfatter, værk og fortæller • Eleven har viden om kulturelle og litterære perioder og Dansk Litteraturs Kanon	Eleven redegør reflekteret for deres tanker om tekster i samspil med malerierne
--	---	--	--	--

51	OSO	OSO	OSO	OSO
01 - 03	Tema Reality – TV Indhold: • Operation X, Fødevarefusk i Dominos • Familien på Bryggen, den 22. august 2019 • Robinson Ekspeditionen 2018, episode 7	Eleven... • arbejder eleverne med forskellige undergenrer inden for reality-tv. • I den analytiske tilgang betragtes genren ud fra tre perspektiver: indhold, sprog og kulturel sammenhæng.	Fortolkning: • Eleven kan karakterisere tre forskellige typer af reality genrer. • Eleven kan genkende og forstå fiktionskoder i reality-tv. • Eleven kan analysere og vurdere et realityprogram. • Eleven kan forholde dig til – og sagligt redegøre for – etiske dilemmaer i reality genren.	Eleven finder budskabet i realityprogrammerne Eleven beskriver virkemidler, der iscenesætter budskabet. Eleven begrundet sit valg af budskab på baggrund af sin analyse.
04	Danskprojekt Tema: • Kortfilm • Film • Reklamer Indhold: Kommer senere	Dansk projekt Eleven... • kan kende og beskrive forskellige typer af filmgenrer og reklamer • kan sammenholde tekst og billedside til temaet • kan beskrive stemning og handling i en film og reklame • kan redegøre for filmiske virkemidler i film og reklame kan analysere film og reklame	Danskprojekt Fortolkning: • Eleven kan foretage flertydige fortolkninger • Eleven har viden om metoder til fortolkning • Eleven har viden om genretræk og multimodalitet Undersøgelse: • Eleven kan undersøge samspillet mellem genre, indhold og virkelighed	Dansk projekt Eleven finder budskabet i film og reklame. Eleven beskriver virkemidler, der iscenesætter budskabet. Eleven begrundet sit valg af budskab på baggrund af sin analyse.

			• Eleven har viden om genrer, sprog, symbolik, forfatter, værk og fortæller • Eleven kan og har viden om analysemetoder og forståelsesstrategier	
05	Tema: • Barn til voksen • Ungdom og Identitet • Seksualitet • Social arv • Kærlighed • Nyere danske dokumentarer • Mit (u)perfekte liv • Webdok • Kortdok Forfattere • Naja Marie Aidt • Jesper Wung-Sung • DR, 23-09-2019, Thorbjørn • DR 11-02-2023 • Maja Kærhus Jørgensen, 2013 • DR3 06-10-2019, Ida	Eleven... • kan beskrive, hvad der kendetegner en novelle og bruge denne viden i forhold til forskellige noveller • kender en novelles opbygning, miljø, personer, sprog og tematik • kan finde og fortolke en novelles centrale konflikt, begivenhed eller vendepunkt • kan kende og opbygge en fælles viden om genre og analyse-redskaber til brug for sig selv. • kan kende og beskrive forskellige typer af dokumentar og webdok	Fortolkning: • Eleven kan gøre rede for og beherske betydningen af sproglige stilistiske virkemidler Undersøgelse • Eleven kan undersøge samspillet mellem genre, sprog, indhold, medier og virkelighed • Eleven har viden om genrer, sprog, symbolik, forfatter, værk og fortæller • Eleven kan foretage flertydige fortolkninger • Eleven har viden om metoder til fortolkning • Eleven har viden om genretræk og multimodalitet	Eleven finder novellens genretræk. Eleven anvender sin viden om typiske genretræk i sin læsning og fortolkning af tekster. Eleven begrundet sit valg af budskab på baggrund af sin analyse. Eleven finder budskabet i dokumentar og webdok Eleven beskriver virkemidler, der iscenesætter budskabet. Eleven begrundet sit valg af budskab på baggrund af sin analyse.

	Indhold: - Som englene flyver 9,1 - Den blomstrende have 9,2 - Catwalk - Dødelige drømmekroppe - Cecilie stikker sig med ulovlige lægemiddel for at blive brun - Fri mig fra min far	- kan sammenholde tekst og billedeside til temaet - kan beskrive stemning og handling i en dokumentar, Web- og kortdok - kan redegøre for filmiske virkemidler i dokumentar, web- og kortdok		
06	Terminsprøve	Terminsprøve	Terminsprøve	Terminsprøve
07 - 08	Uge 5 fortsætter	Uge 5 fortsætter	Uge 5 fortsætter	Uge 5 fortsætter
09	Skitur	Skitur	Skitur	Skitur
10	Uge 5 fortsættes	Uge 5 fortsættes	Uge 5 fortsættes	Uge 5 fortsættes
11 - 14	Tema: - DK i krig Forfattere: - Janne Teller - Nikolaj Krak	Eleven.... - kan forholde sig både til genre og enkelte forfatters særpræg - kan gøre rede for samspillet mellem tekst, genre, sprog, indhold og situation	Fortolkning: - Eleven kan foretage en sproglig og kulturel tolkning i en globaliseret verden - Vurdere og perspektivere værdier og værdiforestillinger i	Eleven kender til de faktiske forhold i den globaliseret verden. Eleven redegør reflekteret for deres tanker i forbindelse med krig i verden. Eleven udtrykker konkrete holdninger.

	Indhold: - Hvis der var krig i Norden 9,5 - Syriske flygtninge i Libanon 4,2 - Amadillo, dokumentar	- kan fortolke, vurdere og perspektivere tekster og andre udtryksformer ud fra såvel umiddelbar oplevelse som analytisk forståelse - Tænker, at jer der læser årsplanen og kontakter mig, så vil jeg give kage til klassen	andres udsagn samt i tekster og andre udtryksformer Undersøgelse - Eleven kender til blanding af sagprosa og fiktion (faktion) – faktisk forhold, som bruger fiktionens former og udtryk - Eleven kan karakterisere sproget og bruge det bevidst til kommunikation, argumentation, problemløsning og formidling af viden	Eleven underbygger sine argumenter med pointer fra de forskellige genrer
14 - 17	Tema: - Lyrik fra 00'erne - Lyrik fra 1900-tallet Indhold: - I DK er jeg født (Natasja) 2,2 - Noget dumt (LOC) - Mit liv mine regler/Kælling - I Danmark er jeg født (Isam B)	Eleven... - Eleven kan anvende ord og udtryksbetydning til at forstå komplekse tekster - Har viden om ordvalgets betydning for budskabet - Eleven kan opleve tekster som meningsfulde for eget liv og en øget omverdensforståelse - Eleven har viden om temaers universelle gyldighed	Fortolkning: - Eleven kan på baggrund af litterær indsigt og omverdensforståelse konkludere sig frem til en teksts mulige fortolkninger - Eleven har viden om metoder til at opstille belæg for sin fortolkning Undersøgelse: - Eleven kan gennemføre en indsigtsfuld analyse af en tekst - Eleven har viden om dybtgående undersøgelsesformer	Eleven anvender aktivt begreber knyttet til digtgenren som fx fortæller, synsvinkel, billedsprog og dertilhørende underbegreber. Eleven bliver grebet af at eksperimentere med sproget. Eleven indgår deltagende i fortolkningsfællesskabet både mundtligt og skriftligt.

	• Debatindlæg af Hanne Vibeke Holst & Niarn • Tove Ditlevsen, Det evige tre • Tove Ditlevsen, Der bor en ung pige i mig			
--	---	--	--	--

Dansk 10 klasse.

Der tages i alle emnerne udgangspunkt i fælles mål for FP 10. Det betyder, at der under hvert emne vil være fokus på:

- Det talte sprog
- Det skrevne sprog (læse)
- Det skrevne sprog (skrive)
- Sprog, litteratur og kommunikation

Eleverne vil løbende få skriftlige afleveringsopgave, og der vil være to terminsprøver i løbet af året.

Arbejdsmetoder:

- Cooperative learning
- Lærerstyret arbejde
- Individuelt arbejde
- Par- og gruppearbejde
- Fælles litteratursamtale
- Analogt og digitalt arbejde

- Fremlæggelser mundtligt
- (Ludo – Modellen)

Fordybelsesområder:

- Novellearbejde/Analyse
- By og ensomhed
- Ungdomsliv og følgevirkninger
- Barn til voksen
- Identitet
- Seksualitet/Kærlighed
- Social arv
- Romantikken
- Det moderne gennembrud
- Romantikken
- Malerier
- Kortfilm
- Film
- Tv-reklamer
- DK i krig
- Lyrik fra 00'erne
- Eventyr
- Forfatterskab
- Sagprosa
- Dokumentar
- Web- og kortdok
- Comedy
- Reality-genren

Hovedværk:

- Sidste tur af Anita Krumbach

"Folkelig oplysning", "livsoplysning" og "demokratisk dannelse". Ligger implicit i undervisningen, hvor der tit ud fra en dialog mellem elever og lærer opstår synspunkter, holdninger, sammenligninger fra nu- til datid, der indgår i vores rolle overfor hinanden. Dog vil jeg forsøge at lade det indgå i følgende temaer Det moderne gennembrud, Reality-genren, Tove Ditlevsen samt Lyrik og nyere lyrik i 00'erne.

Fremlæggelser:

- Der vil forekomme fremlæggelser i løbet af skolearbejdet vedr. temaer og OSO – opgaven

Hvad er en OSO?

OSO står for Obligatorisk Selvvalgt Opgave. Det er en større skriftlig opgave, som du skal skrive i 10. klasse om en uddannelse og jobtype, som du selv vælger. Du skal skrive om, hvordan du kan blive politibetjent, sygeplejerske, journalist, tømrer, dyrepasser – eller hvad du nu kunne tænke dig at uddanne dig til. Din OSO handler altså om dine overvejelser om uddannelse og job i fremtiden!

For at gøre det nemmeste for læseren til denne årsplan – så er det her, at jeg har lagt et stykke chokolade og en pose slik til den, der læser dette. Dette kræver bare, at I kontakter mig. Så har I brugt tid og på at finde noget lignende i ovenstående, så er det fjernet.

I din OSO skal du som regel lave tre ting:

- **En skriftlig opgave**, som er den største del af din OSO.
- **Et OSO-produkt**, hvor du laver et kreativt produkt til din OSO.
- **En fremlæggelse af din OSO**.

Der tages forbehold for ændringer af tekster og materialer i løbet af året.

Mvh Kaj Strøh Årsplan 2025/26

